

Синаксар недеље Свих светих

Стихови: О Господу мојем певајмо сви, пријатељи,
и ко год хоће са свима светима да буде.

У ову недељу после Педесетнице, по целом свету, у Азији, Либији и Европи, и од севера до југа, прослављамо празник свих светих.

Божествени Оци наши узаконише и уредише да се овај дан празнује после силаска Светога Духа, да би показали, да је наилазак Светога Духа деловао на апостоле тако, што их је осветио и умудрио и ка Богу кроз Христа привео.

Тако је наша човечанска природа постала допуна за отпале чинове ангелске то јест демоне.

Једни свети су се мучењем и крвљу, а други врлинским животом и подвигом уздигли изнад своје природе.

Дух Свети је сишао у виду огња да човекову природу претвори у најузвишенију: човекова природа од земаљског праха уздигла се у небеске висине, кроз Бога-Реч, који је примио нашу човечанску природу и обожио човеково тело, па се са њиме узнео и сео са десне стране славе Очеве. Сада по обећању своме привлачи Богу све који то желе.

Бог-Реч је извршио дело измирења људи са Богом. По Божијем промислу је зато и био долазак у телу Сина Божијег, да одавно одбачене људе сједини и приведе у заједницу са Богом.

Христова човечанска природа постала је почетни принос Богу и они који дотле нису били народ Божији, постали су то угледајући се на Христа.

То је један разлог зашто славимо празник Свих Светих.

Други је овај:

Пошто су многи угодили Богу највећим врлинама а да њина имена можда нико од људи и не зна, они ипак имају велику славу код Бога. Јер су многи хришћани после Христа живели у Индији, Египту, Арабији, Месопотамији и Фригији и изнад Евксиног то јест Црног Мора и још по целом западу,

чак до самих Британских острва; једном речју: од истока до запада.

Због њине бројности није их било могуће све прославити како доликује и како црквени обичај налаже, е да бисмо и од њих свију примили помоћ, како је који од њих на земљи Богу угодио.

Свакако и ради будућих светих, одредише божествени Оци да се слави празник Свих Светих, ради свих раније или касније пројављених или непројављених у које се Дух Свети уселио и освештао их, да би их ми поштовали и признавали.

Као треће, приличила је част да свете које празнујемо свакога дана током године да их сакупимо у један дан, јер су се за једног Христа подвизавали и сви исто поприште врлина прошли.

Тако су сви они као слуге једнога Бога достојно увенчани. Они су Цркву саставили, небески горњи свет испунили, па и нас подстичу да чинимо такав подвиг, различит и разноврсан, сваки од нас да се по својој моћи и са свим усрђем труди.

У њихов спомен је незаборавни цар Лав Премудри сазидао изузетно леп и велик храм који је у близини храма светих апостола у Константинопольу.

Говори се да је овај цар исправа хтео сазидати храм и посветити га својој жени Теофанији, јер је она живела богоугодно.

О томе су биле расправе унутар царства и и цар је желео да за ту своју намеру стекне и пристанак Цркве. Међутим у Цркви није наишао на сагласност за његову вољу нити је његова замисао прихваћена уз образложение: није лепо да ону коју је до јуче и недавно рушио царском наредбом и храном, одједном тако почне поштовати да би јој чак сазидао овакав изузетни и прелепи храм. Сем тога, није прошло довољно времена да би се утврдило да ли је она угодила Богу.

Тада премудри цар саборном вольом своје Цркве сазида велики храм који посвети свима светима целог света говорећи: „Ако је и Теофана света онда је она међу свима светима, па због тога и ја мислим, да од сада почне да се празнује овај празник“.

Тако одредише да се овај празник слави после свих годишњих празника и да овај празник буде као закључни и као њихов оквир.

Црквено устројство и добар црквени поредак настали су одавно. За њино очување потребно је и у појединостима добро уређење. Тако у дане овога цара Лава утврдише овај празник коначно и описаше га чином какав и до данас јесте.

Триод, укратко речено, садржи у себи са великим усрђем и најумнијим речима описано све што је Бог учинио ради нас.

Описан је пад Ђавола са небеса, Адамов преступ и његово изгнање из раја, сав домострој спасења који је ради нас извршио Бог-Реч и како смо се Светим Духом опет на небеса вазнели и тиме отпали број Ђавола попунили светима Богу Кога су сви свети познали.

Нека је знано да све што данас празнујемо да је све то благодаћу освештао Дух Свети. Наводим најузвишеније и освећујуће девет пројављених чинова светих: 1. праоце; 2. патријархе; 3. пророке; 4. свештене апостоле; 5. мученике; 6. свештеноначалнике; 7. свештеномученике; 8. преподобно-мученике; 9. преподобне, и праведне и све зборове светих жена и друге безимене свете, који су са њима и који ће бити са њима.

Али пре свих: у свима и са свима, светију од свих светих, Пресвету и неупоредиво узвишенију од ангелских чинова Госпођу нашу и Владичицу, Богородицу Увекдјеву Марију.

Њеним молитвама Христе Боже и ради молитава свих твојих светих помилуј и спаси нас, као једини благ и човекољубиви. Амин!